

Становище

за дисертационния труд

Формиране на умения за общуване в обучението по информационни технологии

за присъждане на образователна и научна степен “Доктор”

Област на висшето образование: 1. *Педагогически науки*

Професионално направление: 1.3. *Педагогика на обучението по ...*

Научна специалност: 05.07.03. *Методика на обучението по математика, информатика и информационни технологии*

Автор на дисертационния труд:

Иван Димов Петков

докторант на самостоятелна подготовка към Секция „Образование по математика и информатика” на ИМИ-БАН

Автор на становището:

проф. дпн Йордан Борисов Табов,

Институт по математика и информатика – БАН, пенсионер от 2014 г.

e-mail: tabov@math.bas.bg

1. Обща характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд на **Иван Димов Петков** заема 145 страници плюс 4 приложения и е посветен на проблеми, свързани с важния проблем за общуването в обучението по информационни технологии в средните училища в България. Състои се от увод, 3 глави, заключение, литература и приложения.

Предмет на изследването е общуването в обучението по информационни технологии.

Обект на изследването са учениците в обучението по информационни технологии.

Цел на дисертационния труд е повишаване на ефективността на обучението по информационни технологии чрез създаване на модел за формиране на умения за общуване.

Изследователската хипотеза на Иван Петков е, че използването на предложения от него модел за общуване в часовете по информационни технологии води до повишаване на ефективността на обучението.

В Глава 1 са анализирани общуването и комуникация в съвременното общество като цяло.

В Глава 2 е направен задълбочен анализ на спецификата на тези процеси при обучението по информационни технологии.

Практическите резултати от прилагането на разработения от Иван Петков модел за общуване в часовете по информационни технологии са подложени на

внимателни оценки в Глава 3. Експериментът на модела включва: 1. Анкетно проучване сред ученици и учители; 2. Организиране и провеждане на училищен проект на тема „Валентинка“; 3. Използване на онлайн конкурси; 4. Обучение в малки учебно-изследователски общности; 6. Използване на уебинар в часовете по информационни технологии.

Интересна и важна е ролята на проведените анкетни проучвания на мнението и отношението на участниците в изследваните групи – ученици и учители. Резултатите от тях са представени в нагледни таблици и диаграми, а това улеснява разбирането на аргументацията на автора за едни или други изводи.

За установяване на ефективността от прилагането на предложения от Иван Петков модел той е сравнил резултатите на обучени по този модел ученици с резултати от онлайн оценяване от МОН на дигиталните компетентности на ученици от X клас; по-точно, той е сравнил резултатите на 20 ученика от експерименталната група от националното външно оценяване на дигиталната компетентност от МОН през 2018 г. с резултатите на контролната група от 26 ученика. За проверка на хипотезата е използвал непараметричния метод на Ман-Уитни. Изводът е: потвърждава се верността на неговата хипотеза за наличие на статистически значима разлика между двете групи, т.е. за по-добрите качества на неговия модел от стандартното обучение в училище.

Този извод би трябвало да е формулиран по-предпазливо: сравняваните групи от ученици са прекалено малобройни за сигурни изводи. Разбира се, условията, в които се намират индивидуални автори на подобни модели и изследвания, практически изключват възможността за осигуряване на многобройни групи от ученици и учители за провеждане на изследването, които биха осигурили висока вероятност за валидност на изводите. Затова евентуална предпазливост в изводите би допринесла за точността на дисертацията.

2. Приноси на дисертационния труд

Съгласен съм с претенциите на Иван Петков за приносите в неговия дисертационния труд. Според мен с най-голяма стойност са :

3. Разработен е модел на общуване по информационни технологии.
4. Направена е конкретизация на модела при: използване на онлайн състезания и конкурси в обучението по информационни технологии; участие в уебинар по време на час по информационни технологии; работа в малка учебно-изследователска общност; проектна работа в часовете по информационни технологии.

3. Общо описание на публикациите и докладите на конференции, които отразяват дисертацията

Резултатите на Иван Петков, включени в разглежданата дисертация, са публикувани в 2 статии в списания, в сборник с доклади на конференция и в сборник „Добри практики в образованието по математика и ИТ за развиване на ключови компетентности; една от тях е самостоятелна, останалите са в съавторство.

Резултати от изследването са представени в 17 доклада на международни и национални научни конференции и семинари. Всички те са самостоятелни; един от тях – „Общуването в часовете по Информационни технологии и Google Класна стая” на конференцията „Динамична математика в образованието“ в София през 2019 г. – е бил награден.

4. Качества на автореферата

Представеният автореферат адекватно отразява съдържанието на дисертацията.

Заклучение.

Дисертационният труд отговаря на съвкупността от критерии и показатели за придобиването на образователната и научна степен „доктор” съгласно ЗРАСРБ, неговия Правилник и Правилниците за прилагане на ЗРАСРБ на БАН и ИМИ.

Като взимам предвид всички достойнства, приноси и недостатъци на представения дисертационен труд и качествата на кандидата, давам положителна оценка на дисертационния труд на Иван Димов Петков и препоръчвам на членовете на уважаемото Жури да му присъдят образователната и научна степен „доктор” в професионално направление 1.3 Педагогика на обучението по ... (Методика на обучението по математика, информатика и информационни технологии).

София, 19.02.2020 г.

Автор на становището:

проф. дпн Йордан Табов